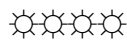

Gradnja na levem bregu reke Save – do 1945

Kazenstein, 1537

V spodnjem koncu Begunj poleg cerkve stoji veličastno zelo obsežno poslopje, ki je državna lastnina. Prirejeno je za žensko kaznilnico in v oskrbovanju usmiljenih sester. Obče se hvali vzorno gospodarstvo, lep red in ljudomilo občevanje s propadlimi, ki zadostujejo tukaj za svoje pregreške svetni pravici. Ta grad se je imenoval nekdanj Kazenstein in ga je dal zidati l. 1537 Jakob plem. Lamberg. Država ga je kupila od zadnjega posestnika Jermama in predelala 1875 v kaznilnico.

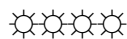
Vir: Zgodovina župnij in zvonov v dekaniji Radovljica (Jožev Lavtižar, 1897)

Luteranska kapela, 1586-1601

In komaj se otrese krutih nevernikov, pridejo v deželo Lulrovci, ki dobijo tudi tukaj privržence. Por sebno Julijana Kazianer, ona plemenita gospa v sedaj porušenem starem gradu je sprejemala predikante, jim dajala gostoljubno streho in jim priredila kapelo v stolpu zraven grada (1586). Jurij Dalmatin, ki je prestavil Lutrovo sveto pismo v slovenski jezik, imel je pri njej zavetje nekaj časa. Še v začetku 17. stoletja so trije mladi Kazianarji obiskovali luteranske višje šole v Tubingcu. Vsak lahko spozna, kako po nedolžnem imenujejo zaradi tega sedanje Begunjce — Tibingarje! — Poprej imenovano luteransko kapelo so 10. marca 1601 raznesli s smodnikom.

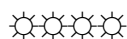
Vir: Zgodovina župnij in zvonov v dekaniji Radovljica (Jožev Lavtižar, 1897)

Župnijska cerkev (dozidana), 1740

Župnijska cerkev sv. Urha je bila dozidana 1740. Pokrita je s tisto opeko - ravno tako župnišče - katero so jemali raz streho starega grada. Ljudje so stali eden zraven drugega dober četrt ure daleč ter si podajali kos za kosom. Hud vihar je l. 1824 vrgel streho raz stolp. Vsled tega so prvotni bolj nizki zvonik nekoliko povikšali in mu dali sedanjo obliko. - Do 1856 je bila samo zakristija na severni strani. Tega leta se je zidala še druga na južni strani, kar je bilo zaradi vlažnosti prve zelo potrebno.

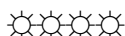
Vir: Zgodovina župnij in zvonov v dekaniji Radovljica (Jožev Lavtižar, 1897)

Pokopališče, 1837

Pokopališče je bilo poprej okoli cerkve. Na lepem prostoru pod vasjo so napravili novo. Prvega so pokopali 8. septembra 1837 cerkvenika podružnice sv. Petra. 1850 se je sozidala na pokopališču kapela, katero je blagoslovil Gorjanski dekan Janez Krivic.

Vir: Zgodovina župnij in zvonov v dekaniji Radovljica (Jožev Lavtizar, 1897)

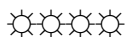

Število hiš na levem bregu reke Save

<u>Kraji:</u>	<u>1817</u>	<u>1830</u>	<u>1854</u>	<u>1890</u>	<u>1900</u>
Poljče	26	27	27	28	36
Zgoša	35	35	35	40	42
Begunje	92	92	95	98	106
Zapuže	11	11	11	12	14
Nova vas	13	15	15	14	16
Dvorska vas	31	31	31	29	29
Vrbnje	15	15	15	15	15
Gorica	19	19	20	19	19
Zgornji Otok	16	16	17	15	15
Spodnji Otok	22	22	23	23	23
Mošnje	36	36	38	39	43
Globoko	3	3	3	8	8

Vir: Dežela (avtor Jure Sinobad)

Op.: Manjka Ljubno, Podnart, Posavec

Gradnje in obrtniki občine Begunje (seznam)

Obrt, trgovina - Begunje

Kovač Janez Zavrhnik, Begunje št. 22	1820-70
Izdellovalec motik Lovrenc Feigel, Begunje št. 45 (k. št. 50)	1820-70
Kovač Anton Potočnik, Begunje št. 62	1820-70
Kovač za konje Janez Klofutar, Begunje št. 67	1820-70
Ključavničar Franc Ambrožič, Begunje št. 41	1820-70
Gostilničar Janez Gogala, Begunje št. 19	1820-70
Gostilničar Ivan Ovsenik - Jožovc, Begunje št. 94	1820-70

Šola

Mizar Martin Pretnar	p. 1866
Mlinar Anton Kemperl	p. 1866
Mlin za žito (Jožef Janša), Begunje št. 57	p. 1868
Mlin za žito (Jakob Tomc), Begunje št. 79	p. 1868
Mlin za žito (Anton Kralj), Begunje št. 91	p. 1868

Pošta

1871

Ženska kaznilnica

1875

Valjalnica za sukno »Pri Starčku« (Anton Pogačar)

ok. 1878

Gasilsko društvo (v Perkovi hiši)

1882

Statve »Pri Mazovcu«, Begunje št. 40

p. 1900

Statve »Pri Pororevčku«, Begunje št. 42

p. 1900

Statve »Pri Legatu«, Begunje št. 12

p. 1900

Klobučarstvo Ivan Kolman

p. 1908

Suknarna (k. Predilnica) Ivan Kolman, Begunje št. 109	1908
Krojač Ignac Hrovat, Begunje št. 90	1911
Krojač Jože Kralj, Begunje št. 117	1929
Restavracija »Turist« (Joža Avsenik)	ok. 1930
Trgovec z lesom (Joža Avsenik)	ok. 1930
Pohištveno mizarstvo Egidij Kovač	ok. 1930
Trgovina »Pri cerkvi« Valentin Perko	ok. 1930
Frizerski salon Jakob Langus	ok. 1930
Prodaja zelenjave in cvetja Avgust Maher	ok. 1930
Čevljarska delavnica »Pri Avseniku«	p. 1940
Krojačica ženskih oblek Terezija Hrovat	p. 1940 (?)

Obrt, trgovina - Poljče

Gostilničar in hotelir Valentin Šturm, Poljče št. 13	1820-70
Trgovec Lovrenc Kolman, Poljče št. 19	1820-70
Pletilski obrat Liza Šturm, Poljče št. 13	om. 1935
Kmetijska šola Poljče	1940
Šivilja Marija Rovanšek, Poljče št. 16	p. 1940 (?)

Obrt, trgovina - Zgoša

Tovarna sukna Anton Resman, Zgoša št. 6	1795
Kovač Matevž Cotel, Zgoša št. 2	1820-70
Krojač Tomaž Hribar, Zgoša št. 4	1820-70
Trgovec z lesom Andrej Pogačar, Zgoša št. 4	1820-70
Tovarna sukna Pogačar (k. Kolman), Zgoša št. 17	1860
Mlin za žito (Jur Pfeifer), Zgoša št. 27	p. 1868
Tovarna sukna Grilc (k. Kristan)	1872
Pekarna Resman (v opuščeni tovarni sukna)	1889
Tovarna sukna Lana, Zgoša	po 1889
Statve »Pri Tončku« (Mencinger)	p. 1900
Tapetnik Anton Mencinger, Zgoša št. 46	ok. 1930

Obrt, trgovina – Zapuže

Gostilničar Anton Apih, Zapuže št. 8	1820-70
Gostilničarja Andrej in Gašper Šporn, Zapuže št. 11	1820-70
Mlin za žito (Valentin Ovsenik), Zapuže št. 1	p. 1868
Tovarna sukna Mandelc (k. Bole), Zapuže št. 12	1885
Žganjarna Gabrijel Eržen	p. 1904
Valjčni mlin Resman	1916
Trgovina z meš. blagom Stanko Eržen	ok. 1930
Veletrgovina Resman	p. 1940
Krojačica Ivana Šebat, Zapuže št. 15	p. 1940 (?)

Obrt, trgovina – Nova vas

Pletilski obrat Jožef Debelak, Nova vas št. 15	om. 1935
--	----------

Obrt, trgovina – Dvorska vas

Izdelovalec opek Anton Treo, Dvorska vas št. 17	1820-70
Trgovec Urh Stojan, Dvorska vas št. 18	1820-70
Opekarna Dvorska vas	1929

Žaga Andrej Zupan
Krojačica Matilda Zupan, Dvorska vas št. 35

ok. 1930
p. 1940 (?)

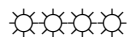
Legenda: p. (pred), om. (omemba), ok. (okrog)

Šola v Begunjah - 1848

Zakaj samoprispevek / Šola v Begunjah - Najstarejše poslopje. Krajevni činitelji v Begunjah so že mnogo naredili za izboljšanje stanja, ki vlada v šolstvu. V ta namen so zbrali že precej lesa in drugega materiala, kajti njihova šola je že smrtno nevarna. Šolsko poslopje v Begunjah je bilo zgrajeno leta 1848 in prenovljeno leta 1891. Čeprav je bilo poslopje zgrajeno za šolo, je stanje izredno kritično. Začasno so se otroci preselili v stavbo bivše kmetijske šole v Poljče, kajti komisija je ugotovila, da »iz varnostnih, zdravstvenih, funkcionalnih in pedagoških vidikov stavba ne ustreza za pouk 136 učencev.

Vir: Glas, 6. 12. 1967

Pošta Begunje – 1871

Poštni urad v Begunjah na Gorenjskem je bil ustanovljen 23. Marca 1871.

Vir: »Handbuch der Entwertungen von Österreich und ...« (Edwin Müller)

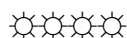
Poštni žig Begunje, 1872
Vir: philadria

Poštni žig Begunje, 1883
Vir: philadria

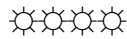
Poštni žig Begunje, 1898
Vir: e-bay

Tovarna sukna Resman, Zgoša – 1775

Najstarejšo in največjo tovarno sukna v vasi Zgoša pri Begunjah je ustanovil Anton Resman leta 1775. V tovarni so izdelovali srednje grobe vrste sukna. V tridesetih letih 19. Stoletja je imela tudi barvarno in predilnico. Tovarna je zelo uspevala in so ji leta 1844 posvetilo poročilo tudi Novice. Tega leta je lastnik tovarne prejel bronasto medaljo za svoje izdelke na ljubljanski industrijski razstavi, že prej pa na celovški in graški. Tovarna je na leto izdelala 15-20.000 vatlov sukna in zaposlovala okoli 80 delavcev.

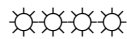
Vir: Radovljiški zbornik 2000

Tovarna sukna Anton Pogačar, Zgoša – 1860

Anton Pogačar je svoje podjetje osnoval leta 1860, na naslovu Zgoša 17. Njegovo obrt je na novem naslovu (Begunje st. 109) kasneje nadaljeval zet Ivan Kolman (1877-1932).

Vir: Begunjski zbornik 2007

Tovarna sukna Luka Grilc, Zgoša / Zapuže – 1872

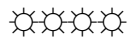
Leta 1872 je na Zgoši oz. v Zapužah postavil tovarno sukna Luka Grilc (1847-1904). Obrti se je izučil pri svojem očetu Tomažu v Dvorski vasi. Imel je predilnico mikane volne z 840 vreteni, tkalnico z osmimi mehaničnimi ter štirimi ročnimi statvami; naprave je poganjalo vodno kolo z 10 KM. Stkano sukno so tudi valjali, barvali in kosmatili. Izdelke, večinoma loden, so barvali v črno in turško rdečo barvo in jih prodajali okoličanom ter tudi na Koroško. Po propadu Resmanove suknarne je odkupil del njegovih strojev. Po njegovi smrti je tovarno vodila vdova Ana.

Vir: Begunjski zbornik 2007

Op.: Mohorjev koledar omenja Jerneja Grilca (1869).

Grilčeva suknarna – pred njo družina Grilc, ok. 1895
Vir: Begunjski zbornik 2007 (fototeka Gorenjski muzej Kranj)

Tekstilni obraz za izdelovanje sukna Mandelc, Zapuže – 1885

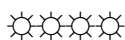
Leta 1885 je zgradil v Zapužah tekstilni obraz za izdelovanje sukna še Urh Mandelc (nekdanj trgovina Sukno). Sprva je imel le predilnico, po propadu Resmanove suknarne v začetku devetdesetih let, je kupil njene stroje in obrat razširil še na tkalnico.

Podjetje je kmalu prešlo na Jožefo Snój. Ko sta podjetje prevzela njena hči Ana in zet Slavko Bole, sta ga modernizirala. Podjetje je poleg tkalnice imelo tudi čistilnico in predilnico volne, barvarno in sušilnico. Delali so na 4 statvah, zaposlovali so 5 do 6 delavcev, surovine so dobivali od kmetov iz vse Gorenjske. Izdelovali so raznovrstno sukno, volneno blago in odeje. Leta 1936 so proizvedli 3000 m sukna.

Vir: Radovljiški zbornik 2000

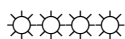
Tovarna sukna, odev in pletenin Slavko Bole, ok. 1940
Vir: Begunski zbornik 2007

Tovarna sukna Lana, Zgoša – po I. 1889

Po letu 1889 je tovarno sukna Lano na Zgoši zgradil še Jernej Grilc, starejši Lukov brat. Lano je leta 1920 kupil ljubljanski trgovec Franc Sancin in osnoval družbo z omejeno zavezo Lana. Podjetje je preuredil v tekstilno tovarno, ki je zaposlovalo 25 večinoma nestalno zaposlenih delavcev. Zmogljivost tovarne je znašala 100 kosov navadnih pletenin na dan. Pred drugo svetovno vojno je podjetje kupil Jože Kovač iz Tržiča. Med vojno tovarna ni delala, po vojni jo je kupil Rudi Finžgar in z njo vstopil v zadrugo Elan.

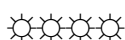
Vir: Radovljiški zbornik 2000

Predilnica Ivan Kolman, Begunje – 1908

Leta 1908 je Ivan Kolman, ki je bil prej klobučar, ustanovil podjetje za izdelovanje sukna in pletenin iz domače volne. Tik pred 1. Svetovno vojno je podjetje moderniziral. Med vojno ni obratoval. Okrog leta 1930 je za pogonsko silo uporabljal vodno kolo s 7 KM in elektromotor z 10 KM. Stroje je nabavil v Nemčiji, vendar ni imel lastne delavnice za njihovo popravilo. Delal je le po naročilu. Konkurence ni občutil, želel je vzeti kredit za povečanje obrata. A prehitela ga je smrt. Po njegovi smrti je obrt nadaljevala žena Terezija.

Vir: Begunjski zbornik 2007

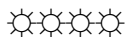
Žganjarna Valentina Eržena, Zapuže – p. 1904

Oglas Gabrijela Eržena, 1915

Vir: Gorenjec

Op.: Na računih je imel omenjeno medaljo iz leta 1904!

Valjčni mlin Valentin Resman, Zapuže – 1916

Leta 1916 je bil osnovan valjčni mlin Valentina Resmana v Zapužah, ki je po I. vojni zmlal na leto do 30 vagonov vojvodinskega žita. (Holynski, 1992).

Vir: Radovljiški zbornik 2000

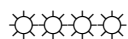

Oglas Valjčnega mlina Jožeta Resmana, 1931

Vir: Gorenjska ... (Progres Novo mesto)

Oglas mlina Resman v Zapužah, pred 1940
Vir: DAR

Tovarna sukna Kristan, Zapuže – 1919

Tovarna sukna Kristan. Leta 1919 je tovarno sukna Grilc prevzel zet Alojzij Kristan. Proizvodnjo je razširil na izdelovanje pletenin. Oktobra 1921 je protokoliral tovarno za izdelovanje sukna, odej in pletenin na tovarniški način.

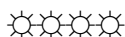
Vir: Begunjski zbornik 2007

Oglas Lojze Kristan
Vir: Begunjski zbornik 2007

Mlin in žaga Lojzeta Kristana, ok. 1920
Vir: delcampe

Opekarna Dvorska vas, 1929

Leta 1929 je domačin Stroj iz Dvorske vasi s pomočjo še nekaterih domačih družabnikov ustanovil d. d. Opekarno Dvorska vas v bližini stare kmečke opekarne. Podjetje ni uspevalo, zato ga je leta 1931 prodal trgovcu Karlu Schindlerju. Že tega

leta je v opekarni delalo 23 delavcev, ki so izdelali milijon in pol kosov zidne opeke in 500.000 kosov strešne opeke. Po smrti Karla Schindlerja l. 1936 se je podjetje imenovalo Karla Schindlerja dediči. Tik pred vojno je v opekarni delalo že 52 delavcev.

Vir: Radovljiški zbornik 2000

Velika opekarna žrtev ognja. / V noči na včeraj je iz neznanega vzroka pogorela Gorenjska opekarna v Dvorski vasi – Milijonska škoda je v glavnem krita z zavarovalnino. Dvorska vas, 15. julija. Lepa Dvorska vas pri Begunjah na Gorenjskem je snoči doživela veliko požarno katastrofo, katere žrtev je postala velika, najmodernejše opremljena Gorenjska opekarna. O požaru smo doznali naslednje podrobnosti:

Gorenjska opekarna je bila na novo zgrajena šele pred dvema letoma in opremljena z modernimi stroji. Zavzemala je ogromen kompleks zemljišča. Tovarniško poslopje samo je bilo dolgo sto metrov. Lastnik tvornice je češkoslovaški državljani Feliks Schindler, ki stalno živi v Brnu. Tvornica je dajala zaslužek vsej okolici, zlasti pa vaščanom Dvorske vasi, od katerih je bilo 25 nameščenih v opekarni, drugi pa so dobro zaslužili kot vozniki s prevažanjem opeke na kolodvor v Lesce, odkoder so se vračali s premogom za strojni oddelek opekarne.

Bilo je ob 23.15, ko je kurjač, ki je spal pri peči, zapazil, da se dviga plamen z zadnje strani tvorniškega poslopja, kjer so nameščene delavnice za izdelavo opeke. Takoj je alarmiral delavce, ki so v bližini spali. Prihiteli so pa tudi ljudje, ki so blizu pri Paplerju bedeli pri mrliču. V naglici so iz pisarne znosili vse, kar se je dalo odnesti. Medtem se je požar razširil z velikansko naglico po leseni zgradbi. Prihitela so gasilska društva iz Hlebcev, Mošenj, Begunj in Radovljice, ki so se pa morala omejiti le na lokaliziranje požara.

Zavladala je taka vročina, da se sploh ni bilo mogoče približati gorečemu poslopju in so gasilci le od daleč brizgali vodo. Ker je bila vsa vas v nevarnosti, da jo zajame požar, so gasilci nepretrgano polivali strehe in tako preprečili še hujše zlo.

Velikanski plameni so se dvigali nad 20 metrov visoko, tako da je bil na mah alarmiran ves radovljiški okraj. Ljudje so hiteli v Dvorsko vas peš ali na kolesih in se je kmalu ob pogorišču zbralo več sto ljudi. Ves trud gasilcev je bil zastonj. Ogenj se ni dal ukrotiti in je do 5. zjutraj zgorelo vse ogromno poslopje z vsemi stroji, zalogami opeke in strojnimi oljem do tal. Obstajala je bojazen, da bo eksplodiral plin, ki se je nabiral v pečeh, kar se pa k sreči ni zgodilo. Pogorela je tudi krožna peč in je ostala samo majhna razvalina ožgane opeke. O požaru je obratovodja g. Dušan Regovec takoj brzojavno obvestil lastnika podjetja g. Feliksa Schindlerja v Brnu. Škoda je milijonska, vendar je v glavnem krita z zavarovalnino. Mnogo bolj so prizadeti vaščani, ki jim je opekarna nudila vsakdanji kruh. Ostali bodo brez zaslužka, dokler ne bo zgrajeno novo poslopje, kar pa bo trajalo najmanj pol leta ali še več.

Ljudska govorica je seveda takoj začela iskati vzroke požara in so se kmalu začele širiti vesti, da je bil požar podtaknjen. Koliko je za tem resnice, bo izkušala ugotoviti preiskava.

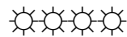
Vir: Jutro, 16. 7. 1933

GORENJSKA OPEKARNA

v Dvorski vasi pri Begunjah na Gorenjskem

Opekarna je opremljena z najmodernejšimi stroji. Izdeluje vse vrste opeke, posebno voflake, ki se odlikujejo za izolacijo proti zvoku in mrazu, ter strešni bobrovc odlične kvalitete.

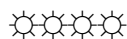
**Oglas opekarne v Dvorski vasi, Dravska Banovina
Vir: Begunc smo junc**

Žaga Andrej Zupan, Dvorska vas, ok. 1930

Zupan Andrej
Dvorska vas
pri Begunjah
Žaga na električen
pogon in trgovina
z lesom.

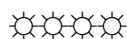
**Oglas Zupanove žage v Dvorski vasi, Dravska banovina
Vir: dimura**

Tapetnik Anton Mencinger, Zgoša – ok. 1930

Mencinger Anton
tapetnik
Zgoša 46, pri Begunjah
Izdeluje couche od naj-
modernejših do najpre-
prostejših oblik in vsa
v to stroko spadajoča
dela. - Se priporoča

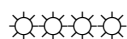
**Oglas tapetnika Mencingerja, Dravska banovina
Vir: dimura**

Pohištveno mizarstvo Egidij Kovač – ok. 1930

**Oglas pohištvenega mizarstva, Dravska banovina
Vir: dimura**

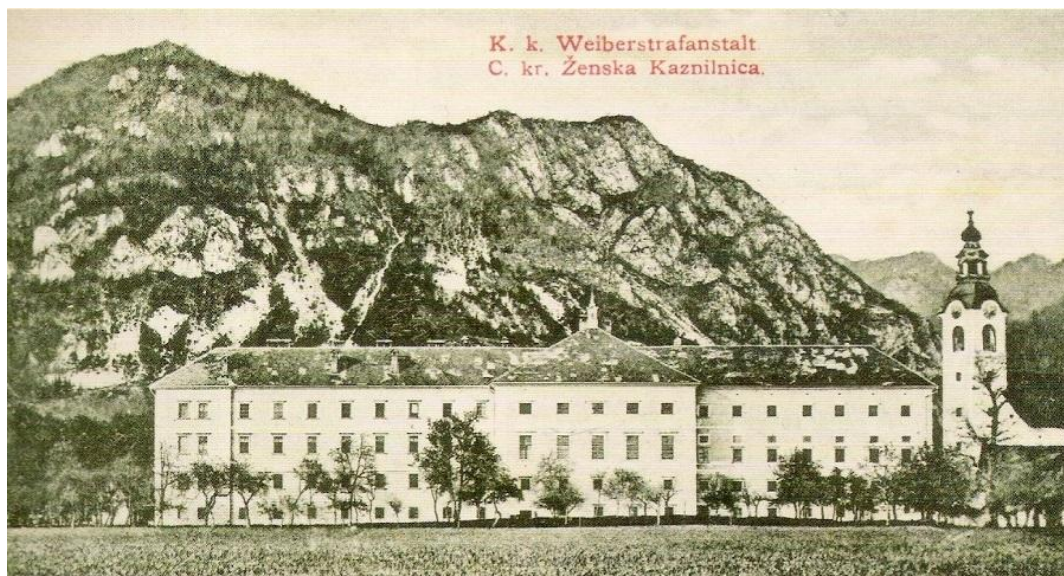

Ženska kaznilnica Begunje - 1875

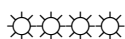
Gradnja novih kaznilnic (v drugi polovici 19. stol.) je terjala velika finančna sredstva, zato so v zapore preuredili primerne že obstoječe stavbe. V Begunjah je tako graščina Kazenstein, skupaj z 29 parcelami polja, dobila svoj nov namen, ki ga je s spremembami obdržala več kot sedem desetletij v štirih različnih državah.

Prve kaznjenke so v Begunje prišle 6. aprila 1875; bilo jih je 24, med njimi trije pazniki in pet sester Družbe usmiljenih sester sv. Vincencija Pavelskega. Avgusta so pripeljali še 28 kaznjenk.

Begunjski zbornik 2007

C. kr. Ženska kaznilnica, ok. 1900
Vir: delcampe

Gasilski dom Begunje - 1882

Ustanovitev. V Begunjah je velik požar leta 1863 uničil devet hiš v »Spodnjem koncu«. To in otvoritev Ženske kaznilnice leta 1875 sta bila verjetno vzroka, da so leta 1882 ustanovili Gasilsko društvo Begunje.

Ustanovitelji društva so bili domačini: ključavničar Anton Rakovec, mizar Janez Pretnar, prvi upravnik ženske kaznilnice Anton Zadnik, šolski upravitelj Josip Turk in dekan Silvester Keše.

V prvih letih delovanja so imeli svoje prostore v Perkovi hiši, kaznilnica pa jim je dala na razpolago svojo brizgalno.

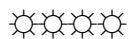
Vir: Begunjski zbornik 2007

Gasilski dom v Begunjah, 1915-1933
Vir: Begunc smo junc

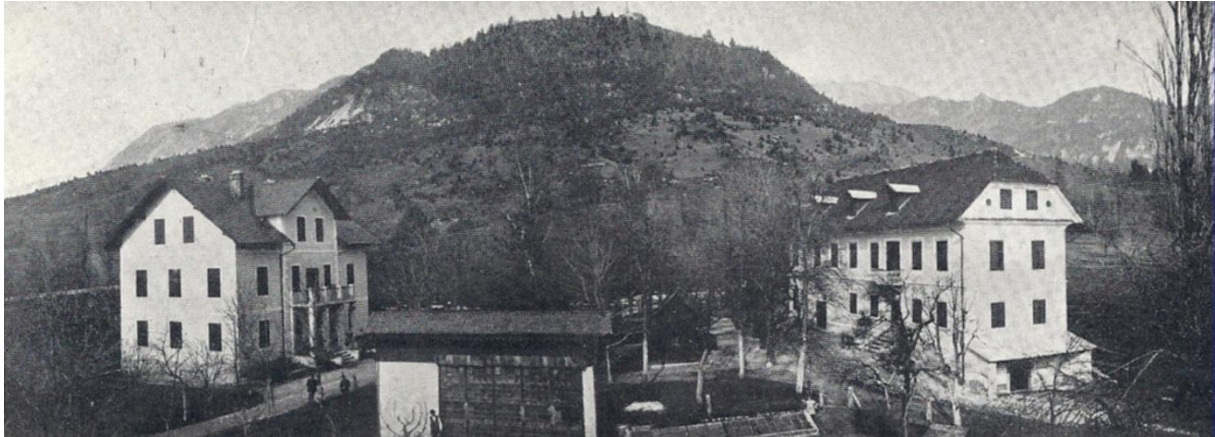
Gasilski dom, 1934
Vir: Begunjski zbornik 2007
Op.: V prvem nadstropju je bila žandarmerijska postaja!

Hotel Šturm, Poljče – ok. 1850

Begunjčanom in okoličanom je bil dober turistični zgled bližnji Bled, od koder so gostje radi prihajali na izlet v Begunje. Podjetni begunjski kmetje so kmalu spoznali, da vsaka kočija, ki zavije v Begunje, pomeni lep pritek denarcev. Prvi, ki je praktično ukrepal, je bil kovač in izdelovalec tehtnic Gregor Šturm – Jernejčev iz Poljč. V središču Poljč je odprl gostilno, ki jo je do prihoda gorenjske železnice razširil na dve stavbi z urejenimi tujskimi sobami (60 postelj).

Vir: Dežela (avtor Jure Sinobad)

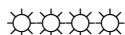
Hotel in penzion Šturm, 1908

Vir: Illustrierte Reise und Bäder Zeitung

Oglas hotela in penziona Šturm, 1908

Vir: Illustrierte Reise und Bäder Zeitung

Kmetijska šola v Poljčah

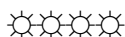
Banska uprava odkupi zemljišča. Na Gorenjskem so odločitev o ustanovitvi prve kmetijske šole sprejeli v letu 1936. Temelj za postavitev šole je bil nakup primerne posesti. Banska uprava je 31. decembra 1936 od Mestne hranilnice Radovljica kupila posestvo zadolžene gostilničarke Elizabete Šurm v vrednosti 1,700.000 din. Posest, ki jo je vodil inž. agronomije France Kotlovšek, je obsegala: 7,3032 ha njiv, 18,7968 ha travnikov, 3,6386 ha sadovnjakov, 2,8050 pašnikov, 0,1789 ha dvorišč in vrta, 56,1516 gozdov in 0,7735 ha nerodovitnega sveta – v skupni izmeri 89,6485 ha. Ob nakupu je bila vrednost 1,134.000 din. Poleg teh površin je kupljenemu posestvu pripadlo deset sedem petdesetin srenje (agrarne skupnosti) vasi Poljče v vrednosti 76.000 dinarjev. Vrednost stanovanjskih stavb in gospodarskih poslopij je bila ob nakupu 839.000 dinarjev.

Za namene Kmetijske šole v Poljčah je banska uprava kupila 30. junija 1937 tudi Blejsko jezero, blejski grad s pripadajočim posestvom in stavbami ter tudi pravice do ribolova v Blejskem jezeru in Savi Bohinjki s pritoki od Bohinjskega jezera do Cajhnovega mlina pri Radovljici. To posest je prodala Zadružna gospodarska banka Ljubljana oziroma Marija in Ivan Kenda, ki sta bila dolžnika te banke. Posestvo, grad in jezero je banska uprava kupila iz razloga, da ni prišlo na dražbo in s tem v roke tujim lastnikom, ki so se za nakup zelo zanimali.

Vir: Begunjski zbornik 2007

Šolsko poslopje z internatom, 1949
Vir: Begunjski zbornik (arhiv Vinko Pačnik)

Restavracija »Turist« Begunje - ok. 1930

Restavracija „TURIST“, lastnik Joža Avsenik

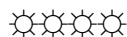
restavrater in lesni trgovec v Begunjah na Gorenjskem.

Sestajališče turistov, lesnih trgovcev, trg. potnikov itd. Ima zračne tujske sobe s prvovrstno hrano in oskrbo, lasten lov (srna, divja koza, petelin itd.). Se priporoča.

Oglas restavracije »Turist«, ok. 1930

Vir: dimura

Op.: Restavrater pomeni, da je imel restavracijo!

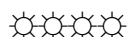

Trgovina z mešanim blagom Stanko Eržen, Zapuže – ok. 1930

STANKO ERŽEN
ZAPUŽE PRI BEGUNJAH
Trgovina z mešanim blagom. Prodaja razglednic.
Trafika in prodaja poštnih vrednotnic.

Oglas trgovine z mešanim blagom, ok. 1930

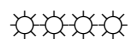
Vir: dimura

Trgovina »Pri cerkvi« Valentina Perka, Begunje – ok. 1930

Oglas Valentina Perka
Vir: Begunc smo junc

Čevljarska delavnica Begunje

V Begunjah so imeli že pred vojno svojo čevljarsko delavnico. Delovala je v salonu pri Avseniku (pr Oseniku) vse do sredi 50-ih let. Potem se je preselila v stari farovž. Na sliki iz druge polovice 50-ih let je na levi Jančič (z družino je stanoval v Škofovi vili) in predvidevamo tudi Predlnov..

Vir: Begunc smo junc

**Čevljarska delavnica pri Avseniku
Vir: Begunc smo junc**

.....

Viri:

Dežela – Kulturnozgodovinski oris radovljiške ravnine (avtor Jure Sinobad);
Obrt, trgovina in začetki turizma (avtor Jure Sinobad)

Radovljiški zbornik 2000 – Med Jelovico in Karavankami (urednik Jože Dežman,
izdala Občina Radovljica); Industrija (avtorica Nadja Gartner-Lenac)

Begunjski zbornik 2007 (urednik Marko Vidic, izdala Občina Radovljica);
Tekstilna obrt in industrija na območju Begunj (avtorica mag. Estera Cerar),
Kmetijska pola v Poljčah (avtorica Tatjana Hojan), Kaznilnica v Begunjah (avtor dr.
Damijan Guštin), Gasilstvo v Begunjah (avtor Janez Gašperin)

digitalizirani časopis Gorenjski glas

.....

Pripravil Goran Lavrenčak - DAR

Prvič objavljeno: 15. 10. 2016
Zadnjič dopolnjeno: 31. 12. 2016

goran.lavrencak@gmail.com